

žalování kupní smlouvou ze dne 23. dubna 1937, jejíž platnost byla podmíněna poručenským (opatrovnickým) schválením ohledně nezletilých prodávatelů. Toto schválení bylo dáno soudem dne 7. července 1937. Žalování nabyvatelů nemovitosti pak vypověděli pojišťovací smlouvu podle § 65 poj. zákona dopisem ze dne 7. května 1937, jenž byl doručen žalobkyni 11. května 1937. Žalobkyně tvrdí, že zcizovací jednání bylo skončeno teprve poručenským (opatrovnickým) schválením krajského soudu v U. H. ze dne 7. července 1937. Ježto výpověď byla dána před tímto dnem, jest neúčinnou, žalování proto jako vlastníci pojištěné nemovitosti v pojišťovací smlouvě setrvali a jsou proto povinni zaplatiti zažalované dlužné premie. P r v ý s o u d uznal pojišťovací smlouvu po právu a vyhověl žalobě. O d v o l a c í s o u d neuznal pojišťovací smlouvu po právu.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Závisela-li platnost kupní smlouvy ze dne 23. dubna 1937 o koupi pojištěného domu na schválení poručenským soudem, pak zcizovací jednání nebyla skončeno dříve než tímto schválením, jež bylo podle nesporného děje uděleno dne 7. července 1937. Do té doby nebyli žalování nabyvateli pojištěného domu ve smyslu § 65 zákona o smlouvě pojišťovací č. 501/1917 ř. z., jehož je použití v souzené věci, kde šlo o pojistný poměr z doby před účinností zákona o pojistné smlouvě č. 145/1934 Sb. z. a n. (§ 162 zák. č. 145/1934 Sb. z. a n. úsudkem z opaku). Jestliže se žalování takto stali nabyvateli pojištěné nemovitosti až dne 7. července 1937, nemohli před tím, tedy ani dopisem ze dne 7. května 1937 platně vypověděti pojišťovací poměr. Ostatně podmíněnou výpověď vylučuje doslov i účel ustanovení § 65, odst. 2 zákona o pojišťovací smlouvě a nesejde tedy s hlediska tohoto zákonného předpisu ani na tom, zda snad schválení smlouvy působilo nazpět k době, kdy byla smlouva ujednána (ex tunc.). V souzené věci jest nerozhodné, zda se snad žalování ujali držby pojištěného domu dne 7. května 1937. Ostatně ze skutkového zjištění prvního soudu je zřejmé, že podle kupní smlouvy měli »kupitelé vstoupiti do držby a užívání koupeného domu teprve po nadporučenském schválení smlouvy«.

Za zásady zde hájené vycházel nejvyšší soud v rozhodnutí č. 14852 Sb. n. s. a v podstatě také v rozhodnutí č. 12610. Je-li — podle rozhodnutí posléze uvedeného — skončeno při kupu nemovitosti právní jednání projevem srovnalé vůle stran, předpokládá se zajisté projev po právu platný, tedy v souzeném případě vyhovující také náležitostem § 865 obč. zák. Výpověď pojišťovacího poměru, o níž se námitky žalovaných opíraly, nebyla tedy účinná, takže výpovědí tou nebyl pojistný poměr zrušen.

Čís. 17442.

Pro včasnost žaloby podle § 37 stanov fondu pro invalidní a starobní pojištění zaměstnanců státních drah je rozhodující jen to, že

výměr obsahující rozhodnutí o přihlášce o dávku (o stížnosti) byl zaměstnanci dodán a kdy mu byl dodán; na způsobu doručení výměru nesejde.

(Rozh. ze dne 1. června 1939, Rv I 254/39.)

Žalobce byl u žalované strany (býv. Československého státu) zaměstnán jako výpomocný dělník. Během služby onemocněl a invalidní důchod mu byl odepřen výměrem ředitelství státních drah H. K. ze dne 18. listopadu 1937, který prý mu byl doručen dne 25. listopadu 1937. Žalobce se domáhá placení tohoto důchodu z důvodu uvedeného v § 13 odst. 1 stanov fondu pro invalidní a starobní pojištění zaměstnanců ČSD., protože nemůže pro nemoc, t. j. hnisavý zánět kosti si vydělati ani $\frac{1}{3}$ toho co obvykle vydělává zdravý zaměstnanec. Nižší soudy zamítly žalobu, odvolací soud z těchto důvodů: 60denní lhůta podle § 37 stanov počala běžeti žalobci hned prvního dne po podání výměru, t. j. 25. listopadu 1937, aniž se sejde na tom, jakou kvalifikaci doručovatelskou měl doručovatel Václav Č. Stačí, že onen výměr byl žalobci skutečně dodán. Zbývá tudíž posouditi, došla-li žaloba odvolatelova včas, když se přihlíží ke skutečnému datu jejího podání podle razítka podacího, t. j. dne 25. ledna 1938. Vychází-li se ze zjištění, že lhůta začala běžeti dnem 25. listopadu 1937 a že žaloba byla dodána soudu teprve 25. ledna 1938, pak jest zřejmé, že se tak stalo po uplynutí 60denní lhůty a že ve smyslu § 37 odst. 3 cit. stanov žalobní nárok zanikl. Prvý soud neposoudil tudíž věc nesprávně po stránce právní, neboť lhůta zmíněného § 37 stanov jest lhůtou práva hmotného a nikoliv formálního, takže se na ni nevztahuje ustanovení § 126 c. ř. s., doplněného § 89 zák. o org. s., a bylo by potřebí nějakého zvláštního předpisu, jako je tomu na př. v § 132 odst. 2 zák. č. 26/1929, nebo § 194 zák. č. 221/1924 a č. 184/1928 nebo vl. nař. č. 112/1934 Sb. z. a n., aby i na případ tento vztahovala se ustanovení § 126 c. ř. s. a § 89 zák. o org. s.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání a v otázce, o níž jde, uvedl v

důvodech:

S hlediska § 37 stanov fondu pro invalidní a starobní pojištění zaměstnanců česko-slovenských státních drah záleží jen na tom, že výměr obsahující rozhodnutí o přihlášce o dávku, resp. o stížnosti byl zaměstnanci dodán a kdy, naproti tomu nesejde na tom, kým mu byl dodán, neboť ani § 31 ani § 37 stanov těch nepředpisují určitý způsob doručení výměru. Nesejde tudíž v souzené věci na tom, že Václav Č., jenž dodal výměr ředitelství státních drah v H. K. ze dne 18. listopadu 1937 žalobci, byl tehdy traťovým pomocníkem.